

DOMOVINA

Uredništvo

je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek**, **sredo** in **petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poština, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za Inerate

se plačuje od vsake petit-vrsté po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inerate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Merodajen Marckhl.

Uspehi spodnještajerskih nemških tarjev in njihov arogantni nastop perzificira oseba poslanca Marckhla. Ne bi se bavili s tem možem posebej, ako ne bi ravno njemu pripisovali eklatantnega kršenja naših narodnih pravic pri imenovanju sodnijskih uradnikov v ravnokar pretekli dobi, kajti iz tega se lahko sklepa na dvoje: 1) mož zna biti uspešno orožje spodnještajerskega nemškega narodnega sveta in 2) je on nositelj ter inspiratelj politike nemških naprednih strank in njihovega ministra-rojaka. Iz tega stališča je treba motriti njegovo delo in njegove izjave.

Za časa volilne dobe so iskali za spodnještajersko „Nemštvo“ kandidata v prvi vrsti kot protiutež dr. Ploju in dr. Ferjančiču, o katerem so pričakovali, da morebiti dobi ljubljanski mandat. Posebej pa so v pisanih in tiskanih zaupnih pismih povdarjali potrebo proti uteži napram dr. Ploju. Vsekakor so imeli prav, to kaže tudi zadnje imenovanje, kjer je bilo edino po dolgem času priborjeno mesto v Ptuj. Upajmo, da te hude klofute, ki smo jo dobili po prizadevanju Marckhla od nemškega ministra-rojaka ne pozabi naša javnost, posebej ne naši poslanci obeh strank!

Že se javlja g. Marckhl zopet! Tokrat je mož celo jasen in odkrit! V „Grazer Tagblattu“ z dne 19. t. m. zavzema stališče proti našim kulturnim zahtevam. Treba je povdariti dejstvo kot tako in tudi malo pogledati njegovo argumentacijo!

Kakor znano iz dneвне politike, se pripravlja k bližajoci proračunski razpravi naučnega ministerstva že več časa nek pakt med Nemci in Italijani. Ravnotako je znano, da sta bila takoj začetkom zasedanja vložena od obeh jugoslovanskih klubov predloga za slovensko vseučilišče v Ljubljani, da je torej verjetno, da Slovenci in Slovani v obče pri tozadevni razpravi ne bodo molčali, saj to že logično sledi iz imenovanj dveh predlogov, posebej še Hribarjevega, ki nosi podpise vseh nemških strank.

Marckhl dobro presoja to in začel je alarmirati nemški tabor, a ravno to alarmiranje velja tudi — slovenskim poslancem.

Iz njega naj črpajo dejstvo, da čutijo Nemci nevarnost, da je možnost tukaj, zlomiti njihovo krivično, našilno stališče! Gospodje poslanci, Marckhl Vam kaže indirektno s svojim nastopom pravo pot, katero morate hoditi Vi!

In njegova argumentacija proti našim kulturnim zahtevam: ta je res klasična. Slovensko vseučilišče je po njegovem mnenju nemogoče, ter je to vprašanje pri Slovencih še prezgodnje,

ker ni raznih predpogojev in tudi se dosedaj ni občutilo pomanjkanje slovenskega vseučilišča, torej ni realne potrebe zanj! Kolikor besed, toliko neodkritih, naravnost lažljivih zavijanj! Vprašali bi tega famoznega gospoda le, v čem da se njemu javi „kulturna potreba“? Seveda, gimnazije v Ptuj, Celju, Kočevju, Trstu, Gorici in nova v Ljubljani so le izraz „kulturne potrebe“, ravno tako vsenčilišča v Inomestu in Črnovicah! Radovedni smo, ali si je ta mož in listi, kateri priobčujejo njegove salomonske modrosti, pogledal o teh zavocih letna poročila in jih primerjal z našimi razmerami. Ako je količkaj pošten, bo izjavil in rekel, da nam nasprotuje edino le iz čisto šovinističnih narodnih razlogov!

Potreba in opravičenost zahteve po slovenskem vseučilišču je tako javno dokazana s sto in sto argumenti v naši javnosti in tudi v državnem zboru, da se jim ni mogel odtegniti niti nemški minister Hartel, ker je imel nekaj čuta za pravičnost in objektivnost.

Predstopnje — slovenske srednje šole — pa so v gotovi meri tudi dane, ker se slovenščina poučuje skozi celo gimnazijo na slovenski zemlji za Slovence, a več kakor znanje jezika in splošna naobrazba pa tudi za vseučilišče ni za prvi čas nujno potrebno, saj študirajo tudi češki, hrvatski, italijanski, poljski in rusinski dijaki deloma na nemških univerzah, akoravno imajo srednje šole v materinščini. Še ložja bi bila torej stvar pri Slovencih! Sicer pa je Marckhl najmanj opravičen rabiti proti nam ta navidezni argument, ker so bili ravno nemški „naprednjaki“ in „svobodomisleci“ tisti, ki so do sedaj če ne drugače, pa z brutalno silo preprečili ustanovitev teh predstopenj!

Nemcem je vsaka ljudska šola, vsaka srednja šola postala politikon, da so stisnili s svojo prejšnjo močjo vlado s svojim „ant — ant“ pri vsakem tozadevnem vprašanju; čas bi že bil torej, da naše res izključno kulturne upravičene zahteve postanejo „politikon“ tudi — slovenskim poslancem in Slovanom v obče! Uspeh bo ob primernem nastopu — boljši!

Marckhl nas je pozval, da skrbimo za svoje srednje šole, gospodje poslanci, sedaj imate besedo vi!

Dvoje pa zanesljivo moramo iz Marckhlovega delovanja posneti: biti moramo bolj pozorni na njegovo delovanje, naši slovenski poslanci pa morajo korigirati svoje stališče napram vladi, ker se pusti tako nam v krivico po Marckhlu in nemškem ministru-rojaku angažirati proti nam.

— nj —

Dopisi.

Gospodarske razmere v Dravinjski dolini. Uničujoča sila trtne uši spremenila je v kratkem času vinograde v mrtvo hribovje. Vse življenje je zamrlo po vinorodnih gorica in le tu in tam še ozeleni spomladi kak vinograd, podoben zeleni oazi sredi pustinje. Starčki obdajajo z gloriolo dobre stare čase, mladi tarnajo in tožijo o sedanosti, a nihče skoro se noče poprijeti energično novega nasajanja. Vse je nekako v obupni otrplosti, ker tako naglo osihajo oni viri iz katerih so zajemali kmetje dosedaj kolikor toliko stalne dohodke. Vedno bolj pogostoma se sliši nevarna ideja, spremeniti uničene vinograde v neplodne njive, ali jih pa celo pustiti vsled oddaljenosti in kamenitosti gole in puste svoji usodi. Ta misel, ki se je rodila v glavah nekaterih malodušnežev, dobiva zase kar največje število naših vinogradnikov, kateri se v svojem obupu hočejo odreči svojim gorcam. Te gorice, ki so dajale vsled ugodne solčne lege leta in leta najboljša vina na Štajerskem, naj bi se naenkrat odtegnile svojemu edino pravemu namenu ter se spremenile v njive, ki bi pogostoma ne bile nič boljše od onih na Krasu?!

Naši kraji, kjer ima vsak najmanjši kmet gorico, so v pretežni večini vinski in le iz vinogradov so dobivali naši kmetje one dohodke, ki so omogočevali srednje povoljno kmetško eksistenco. Glavna kmetška opora pa mora ostati še tudi v naprej edino le v vinogradih, ki se torej morajo zasaditi, če se Dravinjska dolina hoče ogniti gospodarskemu mrtvilu, da ne rečem popolnemu propadu kmetškega stanu.

Gospodarstvo v Drav. dolini ima prestati sedaj vsled splošne zadolženosti veliko krizo, ki se pa utegne prebiti le tedaj ugodno ako se s pomočjo brezobrestnih posojil zasadijo zopet naši uničeni vinogradi. Naš deželni odbor pa pri razdeljevanju takih podpor le prerad izključuje iz štajerskega prebivalstva slovenske kmete, katerim pod vsemi mogočimi pretvezami, zavijanj in praznimi izgovori odtegne svojo pomoč. Koliko jalovih vzrokov, vsled katerih se odbijajo slovenske prošnje najdejo gospodje, katere pošilja deželni odbor na ogled, o tem govorijo po raznem časopisju priobčeni kričeči slučaji. V tem oziru čaka našega deželnega poslanca zelo hvaležno delo in njegova naloga bode zastaviti vse sile za pravično razdeljevanje brezobrestnih posojil. Spričo teh žalostnih gospodarskih razmer pa dobimo v deželni zbor človeka, ki bo zlezel vsled svoje nezmožnosti pred mogočno nemško gospodo pod klop, mesto da bi se odločno potegoval za

naše narodne in gospodarske pravice. Prisiljeni smo konstatirati žalostno dejstvo, da odkar vlada pri naš duhovniški stranka, leze dravinjski kmet dan na dan globokeje v svojo bedo. Vprašamo pa tudi državnega poslanca Piška, kje tiči vzrok, da niso dobili kmetje konjiškega okraja niti vinarja odškodnine za škode vsled povodnji? Je li to posledica njegove neskrbnosti, ali kje tiči vzrok, da se za nas nič ne stori? Ni li to jasen dokaz, da imajo klerikalni poslanci za kmeta kar sladke besede in obljube, da pa zanj nič ne store. In Ti ljudstvo, kedaj spregledaš in spoznaš krivice, ki se ti godijo vsled tvoje nevednosti?

Iz Prage. Slavnostni večer v proslavo 400 letnega jubileja Primoža Trubarja, ki ga je priredilo slovensko akad. društvo „Adrija“ v Pragi dne 21. t. m., je uspel kar najlepše. Ob obilni udeležbi najodličnejšega češkega občinstva in praških Slovencev je otvoril podpredsednik stud. iur. Lev Brunčko slavnostni večer, pozdravil navzoče slovenske goste, zastopnike čeških, poljskih in jugoslovanskih akad. društev ter v kratkih besedah orisal pomen večera in važnost Trubarja za Slovence. Cand. phil. Ivan Lah je v globoko zamišljenem govoru očrtal z markantnimi potezami življenje in delovanje Primoža Trubarja, kot prvega slovenskega književnika in boritelja za svobodo vesti in mišljenja. Poudarjal je zlasti, da je Trubar za naš narod problem, ki ga mora rešiti in na podlagi katerega mora sezidati svoj življenjski program, ako hoče postati kulturni narod. Burno pozdravljena je nastopila nato gospa M. Tábořská, član. novega vinogradskega gledišča. — Slovencem že znana izza njenega umetniškega delovanja na ljubljanskem odru — ki je iz posebne prijaznosti in naklonjenosti napram Slovencem sodelovala pri prireditvi tega slavnostnega večera. Kot priznana nedosegljiva recitatorka je nudila s svojo recitacijo Aškerčeve „Slovanske besede“ in „Prologa“ k Primožu Trubarju izreden umetniški užitek. V znak hvaležnosti se ji je izročil skromen šopek s slovenskimi trakovi. Tehnik Klavdij Kubeš je podal v češkem jeziku interesantno paralelo med Trubarjem in Husom: kar je Čehom Hus, to mora biti Slovencem Trubar: ustanovitelj književnega jezika ter prvi neustrašen boritelj in mučenik — Husa so sežgali na gromadi, Trubarja iztirali iz domovine v prognanstvo — za svobodo prepričanja. Končno se je podpredsednik v imenu društva zahvalil gospé Tábořski kot soprireditelji večera za njeno prijazno pozhrtvovalnost, vsem gostom za častno udeležbo s željo, da bi bil do tistih dob, ko se bo obhajala Trubarjeva 500 letnica, Trubarjev problem za nas že rešen in da

bi prešlo Trubarjevo ime v kri in meso slovenskega naroda.

Tako se je sicer preprosto a vendar dostojno proslavil spomin Trubarjev na zgodovinskih tleh praških med narodom Husovim, Havličkovim in Masarykovim.

Gornjegrajski okrajni zastop. Dne 5. svečana t. l. se je v sobi okrajnega odbora v Gornjem gradu vršila 76. glavna skupščina okrajnega zastopa. Navzočih je bilo razun načelnika g. Franca Šarba še 20 okrajnih zastopnikov in okrajni tajnik kot zapisnikar.

I. Po poverjenju zapisnika izvanredne glavne skupščine, dne 11. listopada 1907 se preide na proračun ubožnega zaklada in na okrajni proračun za leto 1908.

II. Okrajni zastop je predložene proračune od točke do točke pregledal ter vse soglasno odobril, kar je predlagal okrajni odbor.

a) Proračun okrajnega ubožnega zaklada: Dohodki 50 K, stroški 2350 K. Torej primanjkljaja 2300 K. Primanjkljaj pokrije okrajna blagajna.

b) Proračun okrajnega zastopa: Dohodki 162.132 K, stroški 228.361 K 06 vin. Torej primanjkljaja 66.229 K 06 vin.

Da se ta primanjkljaj pokrije, se sklene soglasno pobirati v letu 1908 okrajnih priklad 70% od vseh v okraju predpisanih državnih davkov in doklad, izvzemši osobno dohodnino.

Ker bode ta doklada od 59.257 K 99 vin. predpisane direktne dače donášala samo 41.480 K 59 vin. in bode ostalo še vedno nepokritega 24.748 K 07 vin. se na predlog g. Antona Turnšeka sklene soglasno naprositi deželni odbor, da isti dá okraju za napravo cest v smislu § 8 postave z dne 23. rožnika 1866 št. 22 dež. zak. brezobrestno posojilo v znesku 150.000 K; kajti okrajni zastop ne more še višje vzdigniti okrajnih priklad, ali pri sedanjem denarnem stanju je nemogoče storiti dolžnost glede naprave in izboljšanja cest.

III. Občinam našega okraja se je za leto 1908 dovolilo pobiranje občinskih doklad in sicer občini Solčava 50%, ostalim občinam t. j. Luče, Mozirje trg, Mozirje okolica, Ljubno, Kokarje, Bočna, Gornjigrad, Nova štifta po 60%. Prošnje tistih občin, ki so zaprosile za še višje občinske doklade so se poslale deželnemu odboru s priporočilom.

IV. Soglasno se pritrdi prošnji občine Ljubno naj se menjalna pogodba med občino trg Ljubno ter Jožefom in Lizo Zupan v Savini št. 58 odobri.

Poročevalec je bil g. Fran Juvan.

V. Namesto umrlega župnega predstojnika g. Josipa Mikuša v Gornjem gradu, se za to župo izvoli g. Josip Kranjc velep. v Gornjem gradu župnim predstojnikom.

VI. Občini Mozirje se dovoli prodaja lončarije g. Josipu Matjažu.

VII. Občini Nova štifta se dovoli najeti posojila 7000 K.

VIII. Okrajnem šol. svetu v Gornjem gradu se dovoli prispevek 24 K za tiskanje konferenčnega zapisnika, ki se ima razdeliti posameznim šolam v okraju.

IX. Bikorejski zadrugi v Ljubnem se dovoli za leto 1907 in za leto 1908 izplačati podpore po 50 K, skupaj 100 K.

Poročevalec g. Dekort Josip.

X. Gosp. Josip Plaznik prosi in predlaga enako podporo bikorejski zadrugi v Lučah, g. Rok Klemenšek pa bikorejski zadrugi v Solčavi.

Na predlog gosp. A. Turnšeka se dovoli vsaki teh dveh zadrug podpore za leto 1908 po 25 K, skupaj 50 K.

XI. Gosp. Anton Fischer predlaga:

„Ker se je v zadnji glavni skupščini z ozirom na previsoke stroške sklenilo k nameravani cesti Solčava - Logarska dolina od strani okraja prispevati k skupnim stroškom samo 20% in je deželni odbor štajerski z odlokom dne 6. marca 1907 št. 29.143 VI. 2606 izjavil, da se od strani okraja mora ta prispevek zvišati, če je sploh misliti na izvršitev te ceste, naj slavna skupščina z ozirom na letošnji jubilej povodom 60 letnega vladanja Njih Velikanstva sklene, delati cesto iz Solčave v Logarsko dolino, jo imenovati jubilejno cesto, k stroškom primerni prispevek t. j. 30% prispevati ter isto kot okrajno cesto II. razreda v oskrbo prevzeti; — dalje se naj predor, ozir. preložba ceste v Kropi občina Bočna na zadreški okrajni cesti, kakor hitro mogoče izvrši in v proslavo 60 letnice vladanja Njih Velikanstva cesarja imenuje jubilejni predor.“

Ta predlog je bil z navdušenjem soglasno sprejet kot sklep. (Opomba uredništva. O važnosti jubilejne ceste hočemo v kratkem obširneje poročati.)

XII. Preglednikom okrajnih računov za leto 1906 in 1907 se izvolijo gg. Dekort Josip, Juvan Fran in Ručigaj Peter.

XIII. Gosp. Ovčjak predlaga, naj se občinska cesta od Libije proti Sv. Križu sprejme v okrajno cesto II. razreda.

Predlog se odkloni z 18 glasovi.

XIV. Gosp. A. Turnšek predlaga: „Ker je danes poslednja skupščina okrajnega zastopa izvoljenega l. 1903 in žal v novi okrajni zastop nista izvoljena delavna moža g. Fischer Anton, župnik v Mozirju ter g. Kocbek Fran, nadučitelj v Gornjem gradu, naj zbrana skupščina njima za uspešno in zaslužno dosedanje delovanje izreče zahvalo in priznanje. Soglasno pritrjevanje.“

Nato zaključí načelnik skupščino. — **Iz Šoštanj.** „Slov. Gosp.“ se je v številki 6. zopet zaletel v Šoštanjčane. V prejšnji številki je napadal staro šoštanjsko Posojilnico, tokrat pa je nastavljal svojo sicer precej zarjavelo in nečedno sulico proti Obrtnemu in hranilnemu posojilnemu društvu.

Najprej bodi umazanemu mariborskemu lističu povedano, da se njegova pisava z ono ptujskega „Štajerca“ popolnoma strinja. Našla sta se dva ljuboznjiva brata, ki sta si sicer včasih malo v laseh, tako za vado nerazsodnim ljudem, a sta si vselej edina, kadar se gre za hujskarijo in obrekovanje kakega narodnega zavoda in najsij bo še tako koristen. Tukaj celo prevladuje za „Slov. Gospod.“ gotovo „častno“ mnenje, da mu dopisuje ista oseba kakor lažnjivemu „Štajercu“. „Slov. Gosp.“ le po jezuitskem zavijanju nadkriljuje „Štajerca“; očitno se dopisnik za njega bolj potrudi ali pa njegove izlive v uredništvu „Sl. G.“ primerno opilijo.

Ne bomo mnogo zagovarjali ustanovitve Obrtnega hranilnega in posojilnega društva; njegov namen smo v „Domovini“ že dovolj jasno in za vsakega obrtnika in trgovca razumljivo začrtali. Iz istega sledi za vsakega človeka očitno dejstvo, da ta nova zadruga nima in ne bo imela nikoli namena nasprotovati stari posojilnici. Ako pa hočemo mi obrtniki in trgovci skrbeti za se in za svoje potrebe, ne bomo nikoli vpraševali raznih narodnih izdajalcev, še manj pa „Slov. Gosp.“, ki nima nikoli dobre besede za nas, za svet. Ampak svarimo pa na tem mestu vse spodnještajersko obrtništvo in trgovstvo pred hudobnim in zahrbtnim „Slov. Gospodarjem“, ki hoče uničiti vsako stvar, vsako napravo in vsak zavod, ki ne stoji pod komando in zaščito duhovništva ter njegovih

neznačajnih podreptnikov. To si treba dobro zapomniti! Posebno ker stremi politika „Kmečke zveze“ za našim osiromašenjem in uničenjem. Naj se briga „Slov. Gospodar“ za kmečko prebivalstvo, ki tudi v času blagoslovljenega poslančevanja raznih Korošcev in Benkovičev neprestano leze navzdol.

Vprašali bi tudi tako mimogrede, kakšni bogataši sede v vodstvu klerikalne šmihelske posojilnice? Ni nam znano, da bi bili gg. Goweditsch, hrabri agitator Krošl in cerkveni ključar Zupan kaki bogataši. Kako je zašel drugi cerkveni ključar g. Koren v to družbo? Svoj čas se je postavil celo župniku po robu in mu ni hotel podpisati pooblastila za volitve v Šoštanju. Danes seveda so drugi časi. Samo vprašamo, ali smatra slovenjgraško okr. glavarstvo šmihelsko posojilnico za pupilarno varno, ker je v njej naložen cerkveni denar, ozir. bratovski tisočaki?

Politični pregled.

Domače dežele.

Sedaj, ko so na Tirolskem tudi mesta že volila se lahko ve, kako bo sestavljena večina, deželnega zbora. Večino bodo imeli nemški in italjanski krščanski socijanci, katerih je v kmečkih občinah izvoljenih: 22 nemških, 12 italjanskih, v mestnih občinah 2 nemška, 1 italjanski ter 1 nemški iz kurije prelatov. Liberalnih ali naprednih poslancev so izvolila nemška mesta 3, italjanska 10, trgovske zbornice pa še dva nemška in 1 ital. naprednjaka v deželni zbor, ostale mandate so dobili nemški in italjanski konservativci.

V avstrijski delegaciji je bil sprejet v plenarni seji dne 24. t. m. vojni ekstra ordinarij. Na to je poročal grof Clam Martinic o predlogu Latour-Schrafflovem o upravi častniških plač ter o zboljšanju mezd za moštvo. Del. Schraffl je dodal še resolucijo, naj bi se h kratu tudi zvišalo pokojnine in odgojne prispevke vdov in sirot vojaških penzionistov starega stila.

Pri ožjih volitvah v kmetskih občinah na Češkem so v čeških okrajih izvoljeni: 1 Mladoček dr. Kramář, 1 realist dr. Štemberka, 10 agrarcev, v enem okraju je potrebna še ena ožja volitev.

V Galiciji je bilo izvoljenih v kmetskih občinah: 25 poljskih konservativcev (prej 41), 8 demokratov (prej 4), 3 pristaši poljskega centra (prej 7), 17 poljske ljudske stranke (prej 4), 21 Rusinov (prej 13) in sicer 10 Starorusov, 6 Ukrajincev, 3 radikalci.

Pogajanja med Italjani in Slovani v Istri se nadaljujejo pri namestništvu v Trstu. „Tages Post“ poroča, da so zastopniki slovanskega prebivalstva izjavili, da sprejemajo v načelu punktacije, ki so bile dogovorjene na Dunaju. Na to se je razpravljalo o prepornih točkah, določilo se je volilne okraje in se je doseglo baje glede razdelitve mandatov popolno sporazumljenje. Nadjati se je, da bodo pogajanja kmalo ugodno končana, v tem slučaju bi bil takoj sklican deželni zbor, da reši zakon o volilni preosnovi ter se vladnem načrtu občinskega volilnega reda za Pulj in uredbe puljske policije.

V ogrskem parlamentu se razpravlja še vedno o premeni poslovnika. Disidenti odbijajo vsako premeno poslovnika, ker bi to bilo narodu in parlamentarni prostosti na škodo. Stranka neodvisnosti pa toplo zagovarja premeno ter očito priznava, da jo samo zato zahteva, da za vselej onemogoči obstrukcijo v ogrskem parlamentu.

Neodvisnjaki vedo, da pride po izvršeni volilni reformi in naj bode ta še tako krivična, veliko več nemažarskih poslancev v parlament. Narodnosti so se sedaj od Hrvatov naučile obstruirati — in kaj bode iz madžarskega parlamenta, ako se poslovnik ne spremeni tako, da bode predsednik lahko vsak hip zavezal jezik vsakemu madžarski večini neljubemu poslancu? To je smisel Tolnayevega govora. Disident Farkashazy mu je pa to na to odgovoril, da je gospodom samo zato toliko ležeče na preosnovi poslovnika, ker hočejo na ta način bolj hitro in bolj gladko rešiti vojaška vprašanja, ko pridejo na dnevni red ter se hočejo že vnaprej zavarovati proti vsaki opoziciji naj že pride od katere koli strani. „Pesti Naplo“ poroča, da se bodo koj po zaključenju delegacij začela pogajanja o vojaških vprašanjih med ogrsko vlado in vojno upravo ter med strankami in ogrsko vlado. Ogrska vlada upa, da bodo ta pogajanja odvrnila kraljevo pozornost od volilne reforme na vojaška vprašanja in da bode dobil Wekerle v tem obziru prosto roko.

Ban Rauch rekvirira honved in vojaštvo za volitve. Že do sedaj, ko se še ni nikjer volilo, je kri tekla na raznih shodih; brez dvoma bodo letošnje saborske volitve zelo krvave. Uvod obeta malo dobrega. Stjepan Radić vodja seljaške stranke in urednik „Doma“ je napisal članek, v katerem pravi, da treba pretrgati z Ogrsko vse državnopravne zveze in priboriti Hrvatski popolno državno samostojnost. To je Radić že neštetokrat pisal, pred njim in h kratu z njim so pisali tako in še bolj ostro celo Frankovci, kateri bi bili ali bodo morda pod dobrimi pogoji pripravljeni tudi Raucha podpirati — ne da bi se jim zaradi tega kaj žalega zgodilo — Radića je pa dal Rauch to pot zapreti — in sicer zaradi veleizdaje. Radićeva seljaška stranka je postavila namreč 13 kandidatov ter je imela v nekaterih volilnih okrajih mnogo nade na zmago. Da bi ji Rauch to onemogočil, je dal Radića zapreti, s tem se je ob enem znebil spretnega agitatorja. S takimi sredstvi — z orožniki, s kompanijami honvedov in vojakov upa doseči na dan volitve še več. Bati se je, da bo ta nečimerni puhloglaver zakrivil mnogo gorja — bojimo se, da se bo po njegovi krivdi in v proslavo njegove nezmožnosti prelilo na dan volitve mnogo krvi — a nadjamo se, da bode vse to hrvatske rodoljube vzdramilo, da pojdejo na delo v resnici na osvobodno delo med narod, da ga dvignejo na višjo kulturno stopinjo, da ga otmejo iz sedanjega duševnega mrtvila ter vzbude v novo boljše življenje.

Vnanje države.

— **Rusija.** V seji ministrov pod predsedstvom carja je bilo sklenjeno zahtevati 2400 milijonov rubljev za novo mornarico: ako duma te ogromne svote ne dovoli, jo pošljeta batjuška car in njegov Stolipin domov, ako bi si pa kdo upal le črhiti kaj proti tej zahtevi, ga pa še kot nevarnega anarhista zapro. — Odgovor na vprašanje, kedo je ruskemu narodu in ruski državi pogubnejši — ali tak le Stolipin — ali pa kak opozicijski poslanec, ki si drzne takim očetom domovine povedati resnico v obraz? je pač lahak.

Portarturškemu junaku Stösslu se ne bo tako hudo godilo. Batjuška car je premenil smrtno obsodbo v par let aresta v trdnjavi — generalska pokojnina mu tudi ostane, ker je Stössel baje brez premoženja. Ko dobe onih 2400 milijonov za novo mornarico, bi bilo najbolje naj bi se imenovalo

Stössla, Gurka in Aleksejeva za vrhovne upravitelje; nova mornarica bi bila potem kmalo gotova!

Slovenske novice.

Štajersko.

— Iz celjskega občinskega sveta.

Občinske doklade za l. 1907 so dovoljene; tozadevne pritožbe Posojilnice in g. Jakoba Križmana ter tovarišev je namestnika zavrnila. — Obč. svet je sklenil se znova potegovati, da se pritegne „studentenheim“, nadalje cerkveno zemljišče sv. Maksimilijana in Jarmerjevo posestvo mestni občini, da se pa okoliški občini povrnejo doklade, za katere bi bila s tem oškodovana. Na ta lim se menda okoliška občina ne bo vsedla. — Na otoku dobimo Rakušev, Lutrovo, Seidlovo in Karl Traunovo cesto. Rakuševa je glavna cesta z Ljubljanske proti Savinji. — Obč. svet tudi misli na kanalizacijo celjskega mesta na podlagi Schwarzevega načrta. To bo stalo 420.000 K; vsota še najbrž ne bo zadostovala. — Ugovarja se 4 letnim sejmom v Šmartnem, ker bi oškodovali celjske trgovce in se dovoli kavarniška koncesija kavarnarje „Evropa“ g. Aleks. Krušicu.

— Iz Gaberja in Ostrožnega nam prihajajo pritožbe o slabem stanju cest. Od Babnika proti Lavi človek komaj noge iz blata vlačil. Temu bi se morda dalo z malimi stroški odpomoči; posestniki, ki imajo vozno živino, bi naj vsak zapeljal parkrat gramoza in cesta bi bila zopet dobra. Le inicijative je treba! — Govori se, da se namerava dati na Lavi nekemu nemškutarju koncesijo za gostilno. Tam menda ne bo prave potrebe. Tudi se naj obč. svet spominja, kako se postopa s Slovenci v Celju, recimo v slučaju Stelzerjevem!

— Pevski večer s plesom, katerega ste priredili „Bratno društvo v Gaberju“ in „Slov. del. podp. društvo v Celju“ zadnjo soboto v gostilni g. Plevčaka v Gaberju, sicer ni bil tako številno obiskan, kakor je bilo morda pričakovati, prinesel pa je lep moralni uspeh in prav domačo zabavo onim, kateri so se ga udeležili. Pevski zbor del. podp. društva je nastopil z nekaj lepimi zbori — vsa čast mu in še posebej neumornemu pevovodji g. Grossu! Želeti je, da bi se priredile večkrat take majhne zabave!

— Pijan mizarski pomočnik. V jetniški, bolnišnični tukajšnjega okrožnega sodišča leži sedaj mizarski pomočnik Kronawetter od Lipnice, katerega je žandarm z bajonetom precej težko na stegno ranil, ker se je branil, ko so ga hoteli na Bregu vsled razbijanja aretirati.

— Lekarniška taksa ponoči. S posebno naredbo ministerstva za notranje zadeve z dne 28. januarja, d. z. št. 21, katere je stopila v veljavo dne 1. februarja, mora plačati vsakdo, ki hoče imeti iz lekarne zdravila od 10. ure zvečer do 6. ure zjutraj, posebej pristojbino 50 vin. Te pristojbine so prosti oni recepti, katere zdravnik zaznamuje z „E. N.“, to se pravi, da se mora zdravilo ponoči tudi oddati. Ta naredba hoče le obvarovati lekarne pred pogostim nepotrebnim nadlegovanjem v nočnem času; zato so tudi zares nujni recepti prosti pristojbine.

— Sodnijska imenovanja na Sp. Štajerskem in — dr. Povalej. Vzdržujejo se trdovratno vesti — in zatrjuje se, da so iz dobrega vira — da so sklenili baje naši klerikalci in vlada sledečo pogodbo: klerikalci naj v svojem časopisju ne pišejo in protestirajo proti zadnjim sodnijskim imenovanjem v Šoštanju in Konjicah, vlada bo pa povzročila, da se bo pravno postopanje

proti dr. Povaleju zaradi njegovega nastopa proti občinskemu stražniku na šentjurskem shodu ustavilo. Klerikalni listi sicer res niso veliko ugovarjali sodnijskim imenovanjem („Slovenec“ je vobče molčal, „Slov. Gosp.“ je priobčil le krotko resolucijo obč. zbora „Km. zv.“, katero pa so, zdi se nam, v tej obliki šele „sklenili“ v uredništvu „Sl. Gospodarja“) — na drugi strani pa pripomnimo, da je izjavilo državno pravdnništvo v Celju uradno, da se je ustavilo pravno postopanje proti dr. Povaleju zato, ker ni bilo za njega prave podlage in ne na ukaz pravosodnega ministerstva.

— V proslavo cesarjevega jubileja naj se po vladarjevi želji ne prirejajo sijajne slavnosti in predstave, nabira naj se mariveč denar za dobrodelne namene, ki bodo donašale trpečim trajne pomoči. Baronica Pavla Ziernfeld se obrača na šolsko mladino štajersko s prošnjo, naj da vsak, kdor more in kar more za osnivanje otroških domov, v katerih bodo našle zavetja uboge sirote.

— Svatopluk Čech, jeden največjih čeških pesnikov naše dobe je umrl v nedeljo 23. t. m. v Pragi na srčni kapi. Rojen je bil 21. februarja 1846. v Ostředku pri Benešovem.

— Umrl je 24. t. m. v Pragi vseučiliški profesor dr. Jan Palacký, sin slavnega zgodovinarja Františka Palackega.

— Znatno dedščino je dobilo mesto Gradec. Policijski komisar Artur Melé je volil vse svoje premoženje mestu. Po končani dedni razpravi znaša ta zapuščina 77.796 K. Mesto Gradec bode vporabilo ta denar za one dobrodelne ustanove, s katerimi kani proslaviti cesarjev jubilej. Pred vsem se namerava ustanoviti policijsko zavetišče za one, ki so brez strehe. V ta namen bode mesto darovalo stavbišče.

— Kak naslov pritiče učiteljem? Nemško moravsko učiteljsko društvo je vložilo pred dobrim letom prošnjo na naučno ministerstvo, naj izda naredbu, po kateri naj bi se vsako učiteljico naj že bode poročena ali ne, nagovorilo z „gospa“. Društvo je dokazalo, da je ta naslov iz pedagoških ozirov utemeljen. Ministerstvo je več nego leto dni razmišljalo o tej prošnji ter jo končno — odbilo.

— Društvo za podpiranje ubogih udov in sirot po uradnih je imelo minoli četrtek v Gradcu svoj občni zbor. V minulem letu je bilo razdeljenih 1445 K podpor. Prošenj je društvo prejelo 172, od katerih je 170 ugodno rešilo. Odkar društvo obstoji, t. j. od 1875. l., je razdelilo 59.534 K podpor. Društvo podpira deželni odbor in štajerska hranilnica; z drugimi besedami, tudi Slovenci prispevajo v ta dobrodelni namen.

— Nemški delavci, zbrani v društvu „Verband deutscher Arbeiter“ v Celju, so imeli minoli teden svoj občni zbor. Na tem čudnem „delavskem“ društvu se je govorilo o udeležbi društva na nemško nacionalnih slavnostih kakor „Sonnwendfeier“ (kres), Julfeier (Božič) itd. To so stvari, ki so z interesi delavstva v očitni zvezi? Da se pa ti nacionalci tudi vestno brigajo za gmotne koristi svojih članov, nam priča dejstvo, da imajo med raznimi odborniki tudi jednega, ki je Kneipsäckelwart ali blagajnik za pilske večere. Med duševnimi voditelji tega nemško nacionalnega delavstva sta tudi Amtsvorsteher dr. Ambroschitsch in učitelj Aistrich, ki sta oba s svojimi govori vzbudila med „delavci“ veliko navdušenje. Nismo vedeli, da se tudi na tak način lahko svoj čas trati.

— Iz Konjic. Oj ti pust, ti čas presneti! Na prag konjiškega „Narodnega doma“ zlezel je hornist mogoč-

nega pusta in zatrobil v čarovni svoj rog, da je završalo po zraku in odmevalo po konjiški gori, Pohorju in daleč tam v Oplotnici. Alarm! Vsi pa, ki so slišali ta čuden glas, uganili so za kaj se gre in pridrveli iz vseh strani na plesišče. Pa čudno so bili opravljeni ti ljudje! Prihajali so keberčki, mali in veliki, dregali so se s komolci in vedli so se prav bahato, ker so mislili, da jih ne poznamo. Od daleč nekoč iz severa prihrumeli so neki mušketirji, stopali so bahato in delali dovtype, ker h'tli so bit' največji kavalirji. Vse pa je imelo dobro nabrušene pete, kajti komaj se je pričakovalo, da zaigrajo godci okroglo poskočnice. Tedaj pa so se spustili v živo vrvenje in šlo je po taktih poskočne polke, hitre mazurke in burnega valčka. Vmes pa se je slišal smeh in kihanje, kakor da bi bil natosil v zrak tabakovega prahu. Tako je šlo do ranega jutra. Oj ti pust, ti čas presneti, da bi le prišel kmal' še v drugo!

— Trojčke je povila kmetica Marija Fuchs v Höflachu na Zgornjem Štajerskem. Vsi trije so dečki, mati je zdrava.

— Iz Gradca poročajo, da si je nek japonski državni pravdnik ogledal tamošnje zapore, ječe in sodišča. Škoda da ni prišel tudi v Celje, tu bi bil videl urade, uradne prostore in uradno upravo, kakoršne ne najde gotovo doma na Japonskem.

— Na nedeljskem shodu v Slovenjgradu, na katerem je bil zbran cvet neodvisnih narodnih kmetov in delavcev iz okraja, skupaj nad 500 mož, se je soglasno sprejela zaupnica državnemu poslancu Ježovniku, ki se glasi: „Dne 23. februarja 1908 zbrani volilci slovenjgraškega okraja odobravajo vstop poslanca g. Vinka Ježovnika v Jugoslovanski klub, se mu zahvaljujemo za njegov trud v prilog svojih volilcev, zavračajo ostudne napade klerikalnega časopisja, posebno „Slov. Gospodarja“ in „Slovenca“ na našega vrlega poslanca ter mu izrekajo popolno zaupanje s prošnjo, da vstraja na svoji poti, začrtani mu od njegovih volilcev.“ — Piše se nam iz Slovenjgradca, da je zlasti izboren govor g. Lj. Stikerja napravil globok vtis na ljudstvo. Bilo je vse neizmerno navdušeno in očarano. — Živel zavedni slovenjgraški okraj!

— Nemce neizmerno boli, ker smo začeli spodnještajerski Slovenci enkrat odločno protestirati proti gospodarstvu v deželnem zboru in odboru in ker smo pokazali, da si ne damo zlasti na ljubo spodnještajerskemu nemškutarstvu vsiliti krivične reforme deželnozborskega volilnega reda. To se kaže v nekem dopisu graške tetke „Tagespost“ iz Maribora, kjer se zlasti grdi „Narodno stranko“. Uprav ta jeza in pogrde kažejo, da smo na pravi poti. Nemci sicer upajo, da bodo vsled boja med obema slov. strankama imeli dobiček; pa upamo, da so se grdo zmotili! To kaže zlasti shod v Šmarju pri Jelšah.

— Tečaj za analfabete otvori „Delavsko izobraževalno društvo“ dne 1. marca t. l. v Pulju. Učni jezik bode hrvaški. To je delo jugoslovanske soc. demokracije in obenem odgovor onemu puljskemu narodnjaku, ki v „Edinosti“ od 23. t. m. v svetem rodoljubju bije po nas. Manj fraz in več dejanja, go-spodje, bi bilo bolje.

— Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal gosp. Ivan Perger iz Žalca 11'08 K, nabrane na gostiji g. Franc Turnška. Hvala!

— Zaprli so v Trstu 56 letno Marijo Črnc iz Maribora zaradi tatvine.

— Zasulo je v premogokopu v Radani vasi pri Žrečah dva rudarja, vendar pa se je posrečilo ju rešiti.

— Iz Vranskega. Podružnica sv. Cirila in Metoda je priredila v nedeljo, dne 23. t. m. predavanje. Učitelj gosp. Rud. Vrabl je predaval o zastarelih nazorih našega ljudstva. Predavanja se je udeležilo nad 160 poslušalcev in poslušalk.

— Predpustna prireditve akad. društva „Tabor“ v Gradcu 20. t. m. je jako dobro uspela i v moralnem i materijalnem oziru. Spored je bil mnogovrsten. Muziki so se divili četvero-ročnemu igranju na glasovir, pevci so občudovali mogočni bariton-solo, predpustni govor je zlasti med nežnim spolom vzbudil mnogo zanimanja in splošnega odobravanja, vsestransko zadovoljivo pa je uplivala komična opera „Samski klub, družba za politiko, literaturo in zabavo“. Opera — ta specialiteta „Tabora“ — je delo domačih umetnikov — Taborjanov. — S to prireditvijo je „Tabor“ zopet pokazal, da ima s svoji sredi izborne moči, tako da se brez strahu sme lotiti večjih prireditvev. In kakor čujemo, nameravajo prihodnjo jesen Taborjani postreči graškemu slovenskemu občinstvu s kako večjo narodno igro. Izbornih sil jim ne manjka, volje tudi ne, treba samo še izdatne pomoči od občinstva samega. Zato priporočamo „Tabor“ vsem prijateljem akademične mladine; kajti le tedaj bode moglo društvo izpolnjevati svojo nalogo popolnoma, če bo samo prosto morečih materijalnih skrbi.

— Kompromis v brežiškem okraju. Kakor znano, ste sklenili na sestanku 12. februarja obe slovenski stranki glede volitev v brežiški okrajni zastop za veleposestniško in skupino kmečkih občin kompromis na ta način, da volijo veleposestniki (14 pristašev „Nar. str.“ in 4 pristaši „Km. zv.“) jednega zvezarja, g. Gereca iz Pišec, skupina kmečkih občin (24 pristašev „Km. zv.“ in 16 pristašev „Nar. str.“) po jednega naprednjaka. To je bil kompromis; naprednjaki so spolnili svojo obljubo, klerikalci pa niso hoteli voliti naprednjaka, temveč so volili svojo kandidatno listo. Na to so napredni volilci oddali prazne glasovnice. Ljubljanski „Slovenec“ sedaj priobčuje puhel izgovor, češ, da so naprednjaki zahtevali več mandatov i. t. d. Neglede tega, da bi jim po njihovem posestnem stanju resnično pripadalo več mandatov, niso imeli naprednjaki nikoli namena rušiti kompromisa niti niso tega storili; če so nekateri izjavili, da bi pač lahko več zahtevali, ni to noben merodajen vzrok snesti besedo in prelo-miti kompromis. Dr. Benkovič je v tej zadevi pisal nekemu naprednjaku, češ, da on ni vedel za to, da ni bil na sestanku 19. t. m. navzoč in da ni govoril o tem nikomur; res pa je, da je bil začetkom na omenjenem sestanku navzoč in da je govoril o tej zadevi z g. Podvinskim. To potrdijo gg. Zevnik, Kene, Cetin in drugi. Klerikalci niso torej imeli dejansko nobenega vzroka rušiti kompromisa; da so to storili, so zakrivali navadno verolomnost. Naj bi se zgodilo karkoli, ako so naprednjaki zvršili svojo dolžnost, bi jo morali dosledno tudi oni. Sploh pa se volitev ni zvršila redno; komisija se je sicer izvolila, ni se pa pravilno konstituirala. Torej se še volitve lahko izpodbijajo.

— Ljubeznjiv fant. 31 letni mizarski pomočnik Gradišnik je v Gradcu 27 letno natakario Boschak, katere je bila brez službe in z njim živela, zbedel z nožem petkrat v hrbet in enkrat v prsi. Težko ranjeno natakario so iz Gradišnikovega stanovanja prepeljali v bolnišnico, suroveža pa sta dva civilno oblečena redarja kmalu nato zasacila v mestu in zaprla.

— Mariborski trgovci so imeli minuli teden shod, na katerem so sklenili poslati vsem trgovcem v mestu okrožnice in jih svariti pred „Vacuum oil com.“, ameriško družbo, ki prodaja s pomočjo posebnih voz po avstrijskih mestih petrolej.

Društvene vesti.

— I. redni občni zbor slov. akad. društva „Ilirija“ za letni tečaj se vrši v četrtek, dne 27. februarja ob 8. uri zvečer v restavraciji „U Pokorných“, Praga II., Ječna ulica s sledečim vsporedom: 1. Čitanje zapisnika; 2. poročilo odbora; 3. poročilo odsekov; 4. volitev novega odbora; 5. slučajnosti.

— Učiteljsko društvo za politični okraj Ljutomer zboruje v četrtek, dne 5. sušca po 10. uri dopoldne v Ljutomeru po sledečem vsporedju: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Poročilo zastopnika učiteljstva v okrajnem šolskem svetu. 4. Poizvedbe o neredbi otroškega dela (Robič). 5. „Savinjske planine“ (Mavrič). 6. Slučajnosti.

— Savinsko učiteljsko društvo zboruje dne 5. sušca t. l. ob 2. uri popoldne na Gomilskem. Dnevni red: 1. Naznanila predsedstva. 2. Gorenjsko, predava tov. Iv. Jakše s pomočjo skiopitona. 3. Pobiranje udnine. 4. Predlogi in nasveti. K mnogobrojni udeležbi vabi R. Vrabl, predsednik.

— Bralno in pevsko društvo „Maribor“ v Mariboru. Kakor navadno, priredi tudi letos „Bralno in pevsko društvo „Maribor“ na pustni torek, dne 3. sušca t. l. v mali dvorani v I. nadstropju „Narodnega doma“ ples. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 60 vin. za osebo. Člani so vstopnine prosti. Maske dobrodošle. Nemaskiranim je dovoljen vstop le s čepicami, ki se bodo prodajale pri blagajni. Plesalke in plesalci, ki imate veselje do plesa in ki v tem predpustu itak niste imeli mnogo prilike, da bi se dovolj naplesali, potrudite se še ta večer in izkoristite zadnje trenutke, predno pride postni čas pepela in pokore!

Častna izjava.

Jaz podpisana Marija Smodej, najemnica v Ponkvi, izjavljam, da sem pred c. kr. okrajno sodnijo v Šmarji preklcala danes moje razžalje govorice o Ivanu in Tereziji Zdolšek, posestnikih in gostilničarjih v Ponkvi kot neresnične razžalitve obžalovala in prosila Ivana in Terezijo Zdolšek odpuščanja. — Vse to storim s tem tudi še javno.

Ponikva, dne 22. febr. 1908.

136 2—1 Mica Smodej.

Na prodaj je nova hiša

z velikim vrtom, na lepem prostoru nekaj minut od Celja pripravno za penzionista ali obrtnika, cena 4.200 glđ. — Naslov pove upravištvo „Domovine“.

139 2—1

Kam gremo?

K Sevčnikarju na Lavo, tam človek dobro kaplico dobi in se malo po domače razveseli in v nedeljo se še bo plesalo, da se bojo mize in stoli majali.

137 1

Službe išče

inteligenten, sodnijsko neomadeževan, trezen mož, star 27 let, zmožen slovenščine in nemščine v govoru in pisavi z lepo pisavo; vstopil ki kot začetnik v kako pisarno, h kakemu časopisu, ali kot sluga h kakemu zdravniku, prevzame pa tudi kako drugo primerno službo za skromno začetno plačo. — Prijazne ponudbe naj se pošiljajo na ime:

134 3—1

Josip Solč, p. Velenje (Wöllan)

Kupujte narodni kolek!

Hiša na prodaj.

V Braslovčah se hiša št. 16 z vrtom, travnikom in njivo, vse skupaj 41 a 22 m² površ. iz proste roke prodaja. — Pojasnila daje c. kr. notar na Vranskem.

127 3—1

Trgovski učenec

iz poštene hiše in dobrimi šolskimi spričevali se takoj sprejme v trgovini pri

JANEZU LÖSCHNIGGU v Šmarju pri Jelšah.

128 3—2

SUKNA

in modno blago za obleke priporoča firma R. Kocian

tvornica za sukno v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene. { Vzorci franko.

Radi preselitve

prodajam svojo bogato zalogo raznih črevljev po globoko znižanih cenah. Naročila po meri izvršim v teku 24. ur.

Spoštovanjem

131 2—1

Štefan Strašek, črevljarski mojster Celje, graška cesta.

Trgovski učenec

iz poštene hiše se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga na deželi. — Ponudbe na ime: Ivan Traun, Ptujška gora pri Ptuj. 133 3—1

Milan Hočevar — Celje

Glavni trg št. 10

Priporoča popolnoma sveža in kaljiva deteljna, travina, runkelnova, svinjske salate, korenjevega in vrtna semena. Rafija za vezanje trte, galico, žveplo, bartelnovo klajno apno, kakor tudi vse vrste cerkvenih sveč, kadilo, oljčno olje in vse drugo v mojo stroko spadajoče blago.

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda!

V imenu vsega sorodstva naznanjamo vsem prijateljem in znancem potrjim srcem, da je naš dobri nepozabni stric, gospod

Jos. Vinc. Krisper

posestnik in bivši trgovec

danes ob 4. uri zjutraj po dolgi mučni bolezni v starosti 93 let izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb bo v sredo, 26. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše št. 19 na Mestnem trgu na pokopališče pri Sv. Krištofu.

Vence je rajniki v svoji oporoki zahvalno odklonil.

Črne maše za rajnega se bodo darovale v četrtek, dne 27. t. m. ob 10. uri v tukajšnji stolni cerkvi.

V Ljubljani, dne 24. svečana 1908.

Karolina Marinšek, Mar. Grasseli in Fani Urbanc, rojene Krisper, nečakinje; — Rajko Krisper, nečak.

Brez posebnega naznanila.

138 1

Savinski liker

preiskan in preizkušen na ces. kr. poljedeljskem preizkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepčilni napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke

VINCENC KVEDER žalec v Savinski dolini, Stajersko.

13 130—20

Nova vinska postava

Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev. Znesek se pošlje po nakaznici ali v znamkah.

v obliki plakata dobiva se v

Zvezni trgovini v Celju

Galošne,

prave ruske, s znamko „ZVEZDA“ PROVOĐNIK“ priporoča

P. Kostič v Celju.